

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-221/22-S

Název	Základní škola Praskolesy, okres Beroun
Sídlo	267 54 Praskolesy 104
E-mail	zs.praskolesy@seznam.cz
IČ	71 000 500
Identifikátor	600 043 011
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jan Musílek
Zřizovatel	obec Praskolesy
Místo inspekční činnosti	Praskolesy 104
Termín inspekční činnosti	15. a 16. března 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků základního a zájmového vzdělávání podle školních vzdělávacích programů, jejich naplňování a soulad s právními předpisy a s příslušným rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy a školní družiny. K termínu inspekční činnosti poskytovala základní vzdělávání ve třech třídách prvního

až pátého ročníku 47 žákům, jeden z nich plní povinnou školní docházku ve škole mimo území České republiky. Základní škola je naplněna z necelých 60 %. U šesti žáků byly identifikovány speciální vzdělávací potřeby (dále SVP), čtyři z nich se vzdělávají podle individuálního vzdělávacího plánu. Školní družinu o dvou odděleních naplňuje 39 účastníků zájmového vzdělávání více než z 80 %. Škola poskytuje vzdělávání a školské služby v jedné školní budově, školní stravování je zajištěno ve školní jídelně místní mateřské školy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Školu vede ředitel školy (dále „ředitel“), jemuž se po nástupu do funkce před pěti lety podařilo stabilizovat školu organizačně a zlepšit výkon každodenního managementu. Řádně zpracoval školní vzdělávací programy a vhodně digitalizoval některou další dokumentaci. Komunikaci se zákonnými zástupci vedle třídních schůzek dobře slouží přehledné a obsažné webové stránky, bez problémů probíhá spolupráce se školskou radou a zřizovatelem. Účinnost stanovených dohledů a systému zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků dokládá nízká míra úrazovosti.

Koncepční práce ředitele však vyžaduje zlepšení. Některé rozvojové dokumenty se vzájemně duplikují a vykazují zřetelné známky formalismu. Řada rozvojových cílů inspirovaných cizími vzory nebere v úvahu reálná východiska, chybí o nich autentická diskuse v pedagogické radě a větší zapojení pedagogických pracovníků při jejich realizaci.

Po předešlé inspekční činnosti procházelo vnitřní vybavení budovy školy výraznou obnovou, což zlepšilo materiální podmínky vzdělávání. Školní družina má k dispozici vlastní prostory. Ve škole chybí tělocvična, tělesná výchova se odehrává na obecním víceúčelovém hřišti nebo v místní sokolovně. Estetickou kvalitu vzdělávacího prostředí zvyšuje výtvarná výzdoba školy s pěknými žákovskými pracemi. Na velmi dobré úrovni je vybavení školy digitálními technologiemi. Pro každého žáka je v učebně k dispozici jak vlastní tablet, tak notebook, učebny jsou vybaveny interaktivními tabulemi, častému využívání výukových materiálů dobře slouží barevné tiskárny v každé učebně a notebooky učitelů, celý prostor budovy školy je pokrytý wifi signálem. Dobré vybavení výukovými technologiemi a pomůckami je výsledkem hospodárného využívání všech zdrojů financování.

Po nástupu ředitele do funkce došlo ke kompletní obměně pedagogického sboru. Základní vzdělávání vedle ředitele zajišťuje dalších pět učitelek. Stejně jako při předešlé inspekční činnosti je část výuky zajišťována učitelkami s chybějící odbornou kvalifikací, jedna ze tří si ji doplňuje příslušným studiem. Vychovatelky školní družiny i asistentky pedagoga jsou odborně kvalifikované. Ředitel nevhodně kumuluje všechny ustanovené specializované pozice: výchovný poradce, školní metodik prevence a metodik informačních a komunikačních technologií. Ředitel ani nikdo z dalších pedagogických pracovníků nemá odbornou kvalifikaci k žádné ze specializovaných činností. Ve velmi obecně koncipovaném plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků se sice deklaruje potřeba zahájení specializačních a prohlubujících studií, avšak realizované vzdělávání se v předchozím školním roce omezilo pouze na dva kurzy a i v probíhajícím školním roce stagnuje.

Ve škole chybí systém detailního zjišťování potřeb profesního rozvoje jednotlivých pedagogických pracovníků. Ředitel využívá sdílení zkušeností v komunitě ředitelů, ale učitelům profesní podpora založená na zkušenostech jiných škol chybí, stejně jako možnost vzájemných hospitací. Hospitační činnost ředitele je sice dostatečně intenzivní, na zjištěné poznatky však nenavazují opatření k systematickému zlepšování kvality výuky.

Metodickou činnost pedagogické rady omezuje nadměrné množství projednávaných nepedagogických záležitostí.

Pro zvyšování kvality a atraktivity výchovně-vzdělávacího procesu školy chybí podpora organizací zaměřených na podporu základního i zájmového vzdělávání. V důsledku slabých partnerských vazeb mají žáci jen mizivou příležitost vzdělávat se na akcích mimo školu nebo porovnávat se s vrstevníky na přehlídkách a soutěžích. Výjimku tvoří přínosná spolupráce s bezpečnostními a záchrannými složkami při výuce chování v mimořádných situacích.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Všechny hospitované vyučovací hodiny byly pečlivě připravené a jejich dobře stanovené vzdělávací cíle účelně směřovaly k dosahování očekávaných výstupů příslušného školního vzdělávacího programu. V hodinách se žáky z více ročníků bylo jejich vzdělávání vhodně diferencováno a učitelé efektivně členili svou aktivitu a pozornost. Účelnému využití času všech hodin napomáhala spontánní ukázněnost žáků. Vlídny a partnerský přístup postupoval jak komunikaci žáků s učiteli, tak komunikaci žáků mezi sebou. Využití forem kooperativního učení bylo účinné především pro rozvoj pozitivních sociálních vztahů. Zlepšení vyžaduje četnost zadávání komplikovanějších úkolů, které vyžadují náročnější postupy řešení, využívání více zdrojů informací a zapojení kreativity.

Učitelé dílčím způsobem zohledňovali SVP žáků, diferenciaci jejich učení spočívala především ve vhodném poskytování specifické zpětné vazby, chybělo ale důsledné odlišování obsahu a forem výuky. Podpora asistentek pedagoga měla převážně charakter dílčí dopomoci s plněním úkolů, která nebyla vždy efektivní. Pozitivem byla zdařilá podpora nadaných žáků, když při rychlejším splnění úkolů spontánně využívali tablety pro náročnější individuální práci s vhodnými výukovými programy. Téměř všechny hodiny žáci s učiteli zhodnotili, příležitost ke zlepšení spočívá ve větším strukturování této zpětné vazby a čtenějším zařazování konkrétních podnětů pro další zlepšování učení, zejména u slabších žáků.

Ve výuce matematiky žáci v různých typech činností účelně procvičovali základní matematické dovednosti. Pozitivem byla kvalitní zpětná vazba učitele při chybných postupech žáků s nedostatečně upevněnými dovednostmi pamětního počítání a odhadu výsledku. Při výuce anglického jazyka žáci rovnoměrně rozvíjeli své receptivní i produktivní jazykové dovednosti, zdařilé bylo spojení procvičování mluvnických struktur a tematizované slovní zásoby. Vzdělávání v oblasti člověk a jeho svět bylo metodicky pestré a žáky aktivizovalo, zlepšení vyžaduje přesnější stanovení vzdělávacího cíle a důkladnější didaktická analýza učiva. Výuka českého jazyka byla sice vzdělávacími formami a vhodnou volbou textů zaměřena na podporu čtenářské gramotnosti, ta se však omezovala jen na základní úroveň porozumění obsahu vyslechnutého nebo čteného textu, pro nadanější žáky chyběly náročnější úkoly vyžadující složitější a obsahově bohatší práci s textem. U žáků se SVP a některých dalších slabších žáků efektivitu výuky snižovala zjevně nedostatečná úroveň dosažení očekávaných výstupů z předchozích ročníků, nepomáhala ani podpora asistentky.

Zájmové vzdělávání ve školní družině spočívalo ve vyvážené nabídce spontánních činností, které rozvíjely grafomotorické dovednosti žáků, a atraktivních řízených her podporujících rozvoj řečových dovedností a paměti. Všechny činnosti vhodně posilovaly komunikativní kompetenci a pozitivní sociální vazby mezi žáky.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola se v průběžném i celkovém hodnocení omezuje pouze na nestrukturované diagnostické pozorování a klasifikaci žákovských výkonů. Postupy formativního hodnocení jsou rozvinuty jen slabě, soustředí se převážně na slovní hodnocení žáků se SVP, kterým je tento způsob hodnocení doporučen jako podpůrné opatření.

Ve škole téměř chybí jakékoliv vnější hodnocení: není prováděno externí testování, ani nadaní žáci se neúčastní soutěží, žádný žák pátého ročníku neskládal v uplynulém školním roce přijímací zkoušku na osmileté gymnázium. Učitelé si nezajišťují systematickou zpětnou vazbu ze škol, kde absolventi pokračují v základním vzdělávání. Nelze tak ověřit přiměřenost celkového prospěchu s vyznamenáním, kterého v uplynulém školním roce dosáhla převážná většina žáků.

Pozitivem je částečná kompenzace negativních následků distanční výuky v uplynulém školním roce efektivním doučováním, do kterého se podařilo zapojit všechny žáky, kteří to podle vyjádření svých učitelů potřebují. V prvním pololetí probíhajícího školního roku proto výrazná většina žáků prospěla opět s vyznamenáním.

Dva žáci se SVP v uplynulém školním roce neprospěli. Riziko negativních psychologických dopadů z jejich výrazného školního neúspěchu na počátku vzdělávací dráhy bylo vhodně sníženo využitím slovního hodnocení na vysvědčení. Škole se nedaří vypořádat se se zhoršenými životními podmínkami těchto žáků a nastavit jim potřebnou intenzitu podpory.

Činnost školního poradenského pracoviště je celkově málo efektivní a nevychází z vhodné strategie prevence školní neúspěšnosti. Škola sice každé pololetí písemně vyhodnocuje individuální vzdělávací plány, avšak bez potřebné spolupráce s pracovníky školských poradenských zařízení; chybí návštěvy poradenských pracovníků, ačkoli se ve škole vzdělávají i žáci s vyššími stupni podpůrných opatření. Zlepšení vyžaduje rovněž výuka v předmětu speciálně pedagogické péče, který není zajišťován pedagogickým pracovníkem s rozšířenou kompetencí pro oblast speciální pedagogiky.

Stmelování kolektivů a pozitivním vztahům mezi žáky dobře slouží krátkodobé výjezdy tříd v závěru školního roku, pozitivní preventivní význam mají i kroužky a činnost školní družiny. Nulový počet neomluvených zameškaných vyučovacích hodin a chybějící důvody ke snižování klasifikace z chování nebo k ukládání výchovných opatření svědčí o dobrém klimatu školy, ačkoli jej nelze doložit systematickým metodickým vyhodnocováním. Ojedinelý případ kyberšikany byl vyřešen smírem konfliktních stran.

Závěry

Vývoj školy

- Došlo ke změně na pozici ředitele a ke kompletní obměně pedagogického sboru.
- Byly odstraněny nedostatky zjištěné při předešlé inspekční činnosti s výjimkou přetrvávajícího podílu výuky zajišťované odborně nekvalifikovanými učitelkami.
- Zlepšily se materiální podmínky vzdělávání, zejména v oblasti digitálních technologií.

Silné stránky

- Vybavení školy informačními a komunikačními technologiemi skýtá kvalitní podmínky pro rozvoj digitální gramotnosti žáků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Formálně zpracované koncepční materiály nejsou účelnými nástroji rozvoje školy.
- Škola nenavazuje dostatek partnerských vztahů pro zlepšování průběhu a ověřování výsledků vzdělávání.
- Poskytování poradenských služeb některým žákům se speciálními vzdělávacími potřebami nevede k uspokojivým výsledkům jejich vzdělávání.
- Poradenské služby a některá podpůrná opatření nejsou poskytovány pedagogickými pracovníky s potřebnou odbornou kvalifikací, spolupráce se školskými poradenskými zařízeními není dostatečně intenzivní.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Stanovit reálnou koncepci školy vycházející z jejích stávajících předpokladů, koncepční záměry diskutovat s pedagogickými pracovníky a sdílet s klíčovými partnery školy.
- Zkvalitňovat základní vzdělávání získáváním nových partnerů, kteří mohou obohatit výuku jednotlivých vzdělávacích oblastí a podpořit systém prevence.
- Zajistit výkon specializovaných činností pedagogickými pracovníky s příslušnými kvalifikačními předpoklady, zejména ve školním poradenském pracovišti.
- Zlepšit interní i externí hodnocení výsledků vzdělávání a posílit systém prevence školní neúspěšnosti.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Základní škola Praskolesy, okres Beroun, účinnost od 1. září 2008; výpis z rejstříku škol a školských zařízení, stav k termínu inspekční činnosti; jmenování na pracovní místo ředitele, účinnost od 10. srpna 2015
2. Školní řád základní školy, účinnost od 1. září 2021; vnitřní řád školní družiny, účinnost od 1. září 2021
3. Školní vzdělávací programy, ve znění pozdějších dodatků: pro základní vzdělávání „Škola malého stromu“, účinnost od 1. září 2015; pro zájmové vzdělávání „Hrou za poznáním“, účinnost od 1. září 2015
4. Školní matrika základní školy a školní družiny, stav k termínu inspekční činnosti
5. Třídní knihy základní školy a třídní knihy školní družiny (přehledy výchovně-vzdělávací práce), školní roky 2020/2021 a 2021/2022, stav k termínu inspekční činnosti
6. Rozvrh vyučovacích hodin, školní rok 2021/2022, stav k termínu inspekční činnosti
7. Záznamy z pedagogické rady, školní roky 2020/2021 a 2021/2022 k termínu inspekční činnosti
8. Dokumentace koncepce a řízení školy (koncepte rozvoje, z 10. ledna 2021; strategický plán rozvoje školy, z 25. srpna 2021; ICT plán školy, z 1. září 2019; plán práce na školní rok 2021/2022, z 25. srpna 2021; plán hospitační a kontrolní činnosti 2021/2022)
9. Dokumentace školního poradenského pracoviště (roční plán výchovného poradenství pro školní rok 2021/2022, z 25. srpna 2021; minimální preventivní program, z 20. srpna 2021; směrnice k prevenci rizikového chování, účinnost od 1. září 2021; strategie předcházení školní neúspěšnosti, čj. 4/2020, ze 17. února 2020; doporučení podpůrných opatření platná ve školním roce 2021/2022)
10. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ve školním roce 2021/2022; osobní spisy, stav k termínu inspekční činnosti)
11. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví – vzorek; kniha úrazů, stav k termínu inspekční činnosti
12. Hospodářská dokumentace a účetní evidence (účetní závěrka za rok 2020 a 2021, finanční vypořádání dotací ze státního rozpočtu v roce 2020 a 2021, závazné ukazatele rozpočtu na rok 2020 a 2021)
13. Výroční zpráva o činnosti školy, školní rok 2020/2021, z 15. září 2021
14. Webové stránky školy <https://www.zs-praskolesy.cz/>, stav k termínu inspekční činnosti
15. Inspekční zpráva, čj. ČŠIS-125/15-S, z 25. února 2015; protokol o kontrole, čj. ČŠIS-566/16-S, z 22. března 2016

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PhDr. Filip Dostál, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Filip Dostál v. r.

Bc. Jana Jungerová, kontrolní pracovnice

Jana Jungerová v. r.

V Praze 11. dubna 2022

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Jan Musílek,
ředitel školy

Jan Musílek v. r.

V Praskolesech 14. dubna 2022